

Zoals elk jaar publiceert de VREG een rapport met cijfers rond het sociaal energiebeleid in Vlaanderen. Energiearmoede blijft een thema dat moeilijk te vatten is in cijfers. Opnieuw zien we een aantal tendensen die tot voorzichtig optimisme aanzetten. Dit was ook de vorige jaren al het geval. Zo daalde het aantal afbetaalplannen bij energieleveranciers sterk in 2014. Het aantal gezinnen dat zijn contract effectief verbroken zag omwille van betalingsproblemen bleef stabiel, ondanks de harde concurrentiestrijd tussen energieleveranciers. Het aantal klanten van de distributienetbeheerders nam af met 3,64% voor aardgas en met 4,68% voor elektriciteit. Ook het aantal actieve elektriciteitsbudgetmeters daalde, met 2,5%. Het aantal actieve aardgasbudgetmeters steeg echter nog met 1,47%.

Een gecoördineerde aanpak van overheid, energie- en welzijnssector waarbij meer ingezet wordt op preventie blijft noodzakelijk, maar we zien al enkele jaren een stabilisering tot verbetering van een aantal belangrijke indicatoren voor de energiearmoedeproblematiek.

Cijfers energieleveranciers

In 2014 zagen we volgende evoluties bij de *energieleveranciers*:

- 244.250 (9,25%) gezinnen in Vlaanderen kregen in 2014 minstens één ingebrekestelling voor elektriciteit en/of aardgas, een identiek percentage als in 2013;
- 72.239 betaalplannen werden opgestart met een eerste aflossing in 2014. Dit is opnieuw een daling t.o.v. de vorige jaren (86.671 in 2013 en 75.255 in 2012). Deze gezinnen betaalden in 2014 maandelijks gemiddeld € 129,19 af (t.o.v. € 140 in 2013) voor een gemiddelde uitstaande schuld van € 797. Dit is een daling van bijna 100 euro ten opzichte van het vorige jaar (€ 890). Zo'n 43.000 betaalplannen (43% van alle lopende betaalplannen) werd niet correct nageleefd omdat de klant minstens één keer niet, te weinig of te laat betaalde. Dit is vergelijkbaar met 2013 en wijst erop dat de "Goede praktijk Betaalplannen" die de VREG in augustus 2014 uitbracht nog niet volledig zijn effect had;
- 49.881 elektriciteitscontracten en 37.398 aardgascontracten werden definitief opgezegd in 2014. Voor elektriciteit is dit een stijging van 0,6% (49.603 in 2013). Voor aardgas is dit een stabiel cijfer (37.458 in 2013). Deze gezinnen moesten op zoek naar een nieuwe energieleverancier of kwamen bij de distributienetbeheerder terecht.

De evolutie van deze indicatoren is globaal dus voorzichtig positief: relatief stabiel tot dalend. Er zijn echter grote verschillen tussen de energieleveranciers onderling. Daarbij zijn het zeker niet de historische leveranciers die overal het hoogste scores. Door hun marktaandeel bepalen zij wel in sterke mate mee het gemiddelde voor Vlaanderen. Hoe een leverancier scoort op de verschillende indicatoren hangt af van heel wat factoren zoals het business model, de groei, de maturiteit van de klantenportefeuille en de interne politiek rond wanbetaling.

Cijfers distributienetbeheerders

In 2014 zien we opnieuw een licht positieve evolutie van de cijfers van de *netbeheerders*:

- De trend die eind 2012 startte zet zich door in 2014. De instroom naar de netbeheerder verkleint en de terugkeer naar de commerciële markt voor de gezinnen die schuldenvrij zijn wordt bevorderd. In 2014 gaat het om een daling van 4,68% voor elektriciteit (81.023) en een daling van 3,64% voor aardgas (59.150). Deze cijfers mogen niet opgeteld worden. Het gaat over aantal afnamepunten. Een gezin kan voor elektriciteit én aardgas klant zijn bij de netbeheerder.
- Het aantal gezinnen dat klant is bij de netbeheerders wegens wanbetaling daalt van 80.295 in 2013 naar 77.812 in 2014 (- 3,09%).
- Ook het feit dat de algemene marktdynamiek op de elektriciteits- en aardgasmarkten hoog bleef in 2014 draagt ongetwijfeld bij aan meer gezinnen die (tijdig) een nieuwe energieleverancier vinden. De samenwerking tussen de distributienetbeheerders en de VREG waarbij we informeren over de prijsvoordelen van een terugkeer werpen vruchten af.
- Het merendeel van de gezinnen die klant worden bij de netbeheerder bouwt ook daar schulden op: 56,6% kreeg in 2014 (tegenover 63% in 2013) een ingebrekestelling omdat ze hun elektriciteitsfactuur niet betaalden of hun afbetalingsplan niet strikt naleefden (60% voor aardgas,

tegenover 66% in 2013). 38% had op 31/12/2014 een afbetalingsplan voor elektriciteit lopen, voor gas was dit zelfs 48%.

- De maandelijkse afbetalingsbedragen (gemiddeld 51 à 71 euro) liggen veel lager dan bij de energieleveranciers, wat logisch is gezien de afbetalingsplannen die in de budgetmeter geprogrammeerd werden à rato van 5 euro per week per energie dit gemiddelde fors naar beneden trekken.

Om de vraag te beantwoorden of de energiearmoede is toegenomen, moet de evolutie bekeken worden van de meest relevante indicatoren:

- Het aantal actieve budgetmeters: gezinnen die eerst bij hun commerciële leverancier en nadien ook bij de netbeheerder schulden opbouwen, krijgen een budgetmeter. Dit wijst duidelijk op een structurele schuldenproblematiek. Relatief minder gezinnen verbruiken eind 2014 stroom via een budgetmeter. Het aantal actieve aardgasbudgetmeters stijgt echter nog in de loop van vorig jaar, met 1,47%. Het aantal naakte budgetmeters (een naakte budgetmeter is een budgetmeter voor elektriciteit waarvan de stroombegrenzer is uitgeschakeld en die dus alleen stroom levert als de budgetmeterkaart opgeladen is) voor elektriciteit daalde met 1,63%.
- Het aantal afsluitingen na LAC-advies en dus gerelateerd aan energiearmoede evolueerde negatief, maar blijft relatief gezien zeer beperkt. De LAC of lokale adviescommissie komt samen als er een vraag is van Eandis of Infrac om de toevoer van gas/elektriciteit te mogen afsluiten. In de commissie zitten mensen van het OCMW en afgevaardigden van Eandis of Infrac. De persoon waarbij men de levering wil afsluiten wordt ook telkens uitgenodigd voor de vergadering. In 2014 zien we voor elektriciteit een stijging van 8,43% tot 1.247 afsluitingen. Voor aardgas stijgt het aantal eveneens, met 7,29% tot 824 afsluitingen.

Heel wat evoluties bij de distributienetbeheerders (minder gezinnen beleverd door de netbeheerder, relatief minder gezinnen met budgetmeter elektriciteit, minder nieuwe betaalplannen bij de netbeheerder, minder afsluitingen van elektriciteit, minder naakte budgetmeters) wijzen er op dat de energiearmoede in 2014 niet structureel is toegenomen. Het stijgend aantal aardgasbudgetmeters is een uitzondering.

Het is echter niet mogelijk om een correct zicht te krijgen op het aantal gezinnen dat op een bepaald ogenblik in een woning zonder aardgas of stroom woont. Uit de cijfers blijkt dat meer dan 84% van de heraansluitingen gebeuren op naam van een andere bewoner dan deze gekend op het moment van afsluiting. De afgesloten gezinnen zijn intussen verhuisd of er was al leegstand op het moment van afsluiting.

Ook is het moeilijk om op te volgen welke budgetmeterklanten zonder energie vallen omdat ze geen geld hebben om hun budgetmeterkaart op te laden. De distributienetbeheerder signaleert daarom aan het OCMW regelmatig welke klanten lange tijd niet kwamen opladen, zodat ze gecontacteerd kunnen worden.

U vindt het sociaal rapport via www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2015-07.pdf

U vindt het ook op www.vreg.be via Energiesector, Publicaties en documenten, Documentendatabank, Rapporten, RAPP-2015-07.

Voor meer informatie over dit persbericht:

Dirk Van Evercooren, Directeur Markwerking
0478/550.480|dirk.vanevercooren@vreg.be

www.vreg.be

 [@vreg_be](https://twitter.com/vreg_be)

 [VREG](https://www.facebook.com/VREG)

 [VREG](https://www.linkedin.com/company/VREG)